

Stortingets Ombudsmann for Forvaltningen
Postboks 3, Sentrum
0101 Oslo

Oslo, den 11. juli 2019
Vår sak: MIFF-UD

**DET KGL. UTENRIKSDEPARTEMENT – KRAV OM KORRIGERING AV URIKTIGE
OPPLYSNINGER PÅ DEPARTEMENTETS HJEMMESIDER**

Jeg representerer Med Israel For Fred (MIFF).

1. Det anføres at MIFF har rettslig klageinteresse.

Om MIFFs organisasjon mv kan jeg opplyse:

MIFF ble formelt stiftet i 1978 og er registrert i Brønnøysund under org.nr. 970550232. I tillegg er det opprettet 30 lokalforeninger hvorav 22 er registrert i Brønnøysund:

916004397 MED ISRAEL FOR FRED, STAVANGER
917468753 MED ISRAEL FOR FRED, DRAMMEN
913322444 MED ISRAEL FOR FRED, LILLEHAMMER
919063688 MED ISRAEL FOR FRED, MIFF AVD. ARENDAL
917344914 MED ISRAEL FOR FRED HAMAR
998694639 MED ISRAEL FOR FRED BODØ OG OMEGN
994622145 MED ISRAEL FOR FRED KRISTIANSAND
913305051 MED ISRAEL FOR FRED LISTER
998124085 MIFF ØSTFOLD, MED ISRAEL FOR FRED
917112444 MIFF GRENLAND
915021336 MIFF HELGELAND
822363342 MIFF KONGSBERG
822210902 MIFF LARVIK/SANDEFJORD
916770553 MIFF LOFOTEN
912903559 MIFF MOLDE OG OMEGN
915178596 MIFF NORD-TRØNDELAG
995611929 MIFF OSLO
914184215 MIFF SUNNMØRE
913190041 MIFF TROMSØ
915260705 MIFF TRONDHEIM
996972526 MIFF VESTFOLD
913332970 MIFF VEST-TELEMARK

MIFF har vedtekter så vel for hovedorganisasjonen som lokalforeningene. I henhold til disse blir det hvert år avholdt årsmøte og foretatt valg av styre mv.

Side 1

MIFF har egne midler og en omsetning sentralt i størrelsesorden kr 8.000.000,- pr. år. I tillegg til dette kommer omsetning i de enkelte lokalforeningene. MIFF har i dag ca 11.000 medlemmer spredt over hele landet.

Som bevis vedlegger jeg: Årsberetning for 2018 som gir en fyldig beskrivelse av MIFFs arbeide.

MIFF utgir sin avis Midt-Østen i Fokus 6 ganger i året som også kan leses på <https://issuu.com/miff>

MIFF drifter nettstedet <https://www.miff.no/> som jevnlig har over 120.000 besøkende pr. måned.

MIFF utgir et spesialmagasin som over noen år er blitt distribuert til alle landets husstander.

MIFF har utgitt en rekke bøker.

MIFF arrangerer møter over hele landet.

MIFF deltar aktivt i den norske politiske debatten og er kjent for en rekke politiske initiativ og aksjoner. Det siste på denne fronten er MIFFs kamp for opplysning omkring Operasjon Dagsverk samt arrangør (sammen med Hjelp Jødene Hjem) av en årlig markering av jødiske flyktninger fra arabiske land, første gang i november 2018.

MIFF oppfattes av mange som en seriøs og den absolutt fremste opplysningsorganisasjonen om Israel og dets situasjon.

MIFF anerkjennes for å bruke store ressurser på å korrigere uriktige fremstillinger om Israel og dets situasjon.

Konklusjon: MIFF har rettslig klageinteresse. Jeg legger frem som

BEVIS: MIFFs årsberetning 2018

Bilag 1

2. Hva saken dreier seg om.

I den politiske debatten om Israel og Midt-Østen-konfliktene er det av stor betydning hva Utenriksdepartementet legger ut på sine hjemmesider om dette. MIFF har på to konkrete punkter (se hva disse dreier seg om under punkt 5 og 6) anmodet departementet om å korrigere klart uriktige faktiske «opplysninger» på dette området. MIFF gjorde departementet oppmerksom på disse feilene i mail av 16.01.2019 og fremmet da konkrete forslag til rettelser som ville gjøre tekstene korrekte og ikke til å misforstå.

Departementet svarte i mail av 14.03.2019 og opplyste at på det ene punktet var teksten blitt endret til å være mer presis og på det andre punktet skulle departementet se nærmere på teksten og opplyste at teksten ikke var blitt oppdatert siden 2016.

I svarmail den 14.03.2016 forklarte MIFF at korreksjonen som var foretatt ikke gjorde saken noe bedre idet teksten fortsatt ville bli forstått helt feil. Videre gjorde MIFF oppmerksom på at teksten på det andre punktet var feil, ikke fordi den ikke var blitt oppdatert siden 2016, men fordi den var feil allerede i 2016 og også før det tidspunktet.

Da MIFF ikke fikk noe svar fra departementet purret MIFF på svar i mail den 08.04.2019.

MIFF fikk fortsatt ikke noe svar og purret igjen på svar i mail av 05.06.2019. Denne gang krevde MIFF svar og korreksjon og gjorde oppmerksom på at dersom intet skjedde ville saken bli bragt inn for Stortingets Ombudsmann for Forvaltningen uten ytterligere varsel.

MIFF har fortsatt intet hørt. Jeg legger frem som

BEVIS: Mailer mellom MIFF og UD 16.01.-05.06.19

Bilag 2

3. Forvaltningsloven.

Departementet unnlater å besvare konkrete krav, hvilket er i strid med lovens krav til saksbehandlingstid og foreløpig svar, cfr. Fvl. § 11 a.

4. Sivilombudsmannens formål.

På de to punktene som MIFF har tatt opp begår UD urett mot MIFFs 11.000 medlemmer, cfr. Ombml. § 3. MIFFs medlemmer blir ofte konfrontert med usann argumentasjon som direkte eller indirekte støttes av UD's feilinformasjon. I den frie demokratiske debatten må man finne seg i at politiske motstandere bringer usannheter til torgs. Det er et særkjenne ved et godt og levende demokrati. Det som imidlertid ikke kan aksepteres, er at objektivt usanne og sentrale påstander blir presentert for befolkningen med den tyngde slikt får når det kommer fra et departement. Især ikke når det blir lagt frem som tilsynelatende objektivt og sant.

5. Klagepunkt 1 – Er Sikkerhetsrådets vedtak bindende eller ei?

På UD's hjemmesider er det en artikkel om FN-systemet som da MIFF gjorde UD oppmerksom på feilen den 16.01.19 var oppdatert sist den 02.03.2010:

I denne artikkelen het det: «Sikkerhetsrådet kan innkalles til enhver tid, og vedtakene rådet fatter, er bindende for medlemsstatene.»

Dette er feil. Det er kun S-rådets vedtak etter kap. VII som er bindende. Vedtak etter kap. VI er bare rådgivende. Denne ordningen har ført til et maktspill i FN hvor det ofte er viktigere å sikre seg allianser enn at vedtak reflekterer de faktiske forhold eller hva som er internasjonal rett. I løpet av FNs eksistens er det totalt bare ca. 20 vedtak som er gjort under kap. VII. Resten er vedtatt under kap. VI. Således var påstanden i artikkelen mer enn 99% feil, altså nesten fullstendig uriktig. Det gjør seg dårlig for et land som søker å bli innvalgt til S-Rådet, slik Norge forsøker i disse dager, at man fremstiller så viktig del av rådets funksjon feil.

Samtidig foreslo MIFF at teksten ble endret slik: «Sikkerhetsrådet kan innkalles til enhver tid. Vedtakene rådet fatter under kap VI er rådgivende mens de veldig få vedtakene under kap. VII er bindende for medlemsstatene.» Denne formuleringen er helt presis og gir god informasjon om hvordan FN-systemet fungerer.

I UD's svar den 14.03.19 ble det erkjent at det som stod på departementets hjemmesider var feil idet teksten ble endret og ifølge UD ble «mer presis». Teksten var da blitt endret til «Sikkerhetsrådet kan innkalles til enhver tid. Sik-

kerhetsrådet kan fatte avgjørelser som er rettslig bindende for medlemsstatene.» Teksten finnes på UDs hjemmesider på denne adressen, som var den samme også før rettelsen:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/fn/fn-systemet/id447123/>

I MIFFs mail av 14.03.19 gjorde MIFF oppmerksom på at endringen ikke gjorde saken noe særlig bedre idet man ikke får kjennskap til at S-rådet fattet sine vedtak under to forskjellige kapitler og at nesten ingen vedtak blir fattet under det kapitlet hvor vedtaket er rettslig bindende for medlemsstatene. Det betyr at teksten gir 99% villedning om dette spørsmålet fordi mindre enn 1% av S-Rådets vedtak blir fattet under kap.VII. Med en stor porsjon godvilje kan man forstå teksten dithen at «kan» betyr at avgjørelsene ikke nødvendigvis er rettslig bindende, men kan være det. Men dette er langt unna hvordan den vanlige leser naturlig vil forstå teksten, nemlig at S-rådet kan fatte vedtak og at disse er rettslig bindende for medlemsstatene. Dermed er ikke teksten blitt mer presis. Den er bare blitt vanskeligere å forstå og den vil fortsatt bli forstått nær 100% feil.

Dette er et svært viktig punkt for MIFF i den politiske debatten. Grunnen til dette er at FN gjerne blir påberopt i den norske debatten. FN vedtar et stort antall resolusjoner hvert år med sterk kritikk mot Israel. Folk flest er ikke klar over at vedtak fra Generalforsamlingen og S-Rådet under kap.VI bare er rådgivende. Dette fører til hyppige påstander om at Israel opptre i strid med folkeretten fordi FN har fattet et vedtak mot Israel. Slike påstander blir forsterket når UD på sine hjemmesider gir nær 100% feilaktige opplysninger om hvordan S-Rådet fungerer. Det gjør at misforståelser og feiloppfatninger oppstår og blir spredd til befolkningen. For MIFFs medlemmer er det derfor svært viktig at teksten blir rettet opp. Jeg legger frem som

BEVIS: UDs artikkel om FN-systemet oppdatert 13.03.2019

Bilag 3

6. Klagepunkt 2 – Feil gjengivelse av FN-res. 242.

På UDs hjemmesider er det en artikkel, sist oppdatert den 08.04.2016: Israel/Palestina: Fredsløsning med to stater. Teksten finnes på UDs hjemmesider på denne adressen:

https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/fred-og-forsoning/land_for_land2/engasjement_midtoesten/id2522237/

I denne artikkelen heter det: «Norges syn på grensespørsmålet bygger på internasjonal folkerett, slik det blant annet er nedfelt i FNs sikkerhetsråds resolusjon 242. Den slår på dette punktet fast at Israel skal trekke seg tilbake fra landområdene som ble okkupert i 1967.» Dette er feil av to grunner.

For det første sier FN-res.242 mye mer, bl.a. om sikre og anerkjente grenser som stiller krav til Israels nabostater. Å bare trekke frem dette ene punktet blir derfor villedende. Denne type gjengivelse av res.242 fører til uriktige påstander om at Israel opptre i strid med folkeretten og legger all skyld for dagens fastlåste situasjon på Israel.

For det andre bruker ikke resolusjonen begrepet «landområdene» i bestemt form. I den avgjørende engelske teksten heter det «...from territories...» i ube-

stemt form. Den arabiske siden forsøkte å få inn den bestemte artikkelen «the» eller «all», men dette ble avvist av S-Rådet.

Dette er velkjent og sist beskrevet i Marthe Heian-Engdals bok "Israel", Cappelen Damm Akademisk (2018) s.116:

«Resolusjonen var enkel og kort med sine 292 ord. Hadde det vært 293, kunne forskjellen vært stor. I alle fall om det ordet var den bestemte artikkelen "the" eller "all" på engelsk. Istedenfor å kreve at Israel måtte "withdraw from the territories", eller "withdraw from all territories" som var erobret i løpet av krigen, krevde resolusjon 242 bare "withdrawal of Israeli armed forces from territories". Formuleringen ble beskrevet som "kreativ flertydighet", og kanskje var dette eneste mulighet for å få til en resolusjon. Uansett var det en flertydighet som i praksis ga israelske myndigheter adskillig manøvreringsrom i årene etter 1967.»

Jeg viser også til en artikkel på MIFFs hjemmesider fra 17.11.2014: Regjeringen siterer resolusjon 242 feil, som finnes på denne adressen:

<https://www.miff.no/norge-og-israel/2014/11/17regjeringensitererresolusjon242feil.htm>

Det fremgår at UD i november 2014 ble gjort oppmerksom på feilen, dog uten at den er blitt rettet, selv om artikkelen ble oppdatert i 2016. Teksten på UD's hjemmesider er ikke feil fordi siden ikke er blitt oppdatert siden 2016 slik UD antyder. Dette dreier seg om gjengivelse av en resolusjon som ble vedtatt av FNs S-Råd høsten 1967. Derfor har UD's tekst vært feil i ethvert fall siden 2014 og antagelig i mange år tidligere.

Det gjør seg dårlig for et land som søker å bli innvalgt til S-Rådet at man ikke viser tilbørlig respekt for den vedtatte ordlyden i rådets vedtak og gjengir teksten mangelfullt samt feil på et sentralt punkt.

MIFF foreslår at teksten endres slik: «Norges syn på grensespørsmålet bygger på internasjonal folkerett, slik det blant annet er nedfelt i FNs sikkerhetsråds resolusjon 242. Den slår fast at Israel skal trekke seg tilbake fra landområder som ble okkupert i 1967 til sikre og anerkjente grenser.» Jeg legger frem som

BEVIS: Artikkel på MIFFs hjemmesider fra 17.11.2014
 UD's artikkel om Israel/Palestina 08.04.2016

Bilag 4
Bilag 5

Også dette er et svært viktig punkt for MIFF i den politiske debatten. Grunnen til dette er igjen at FN gjerne blir påberopt i den norske debatten. Med den formuleringen som er valgt, har departementet endret på et meget vesentlig punkt i resolusjonen. Dette punktet er så vesentlig at da departementets formulering ble forsøkt brukt i 1967, ble det avvist av S-Rådet. Det politiske poenget i debatten er at med departementets nuværende tekst vil mange kunne tro at FN krever at Israel skal trekke seg tilbake fra alle de områdene som kom under israelsk administrasjon i 1967 og uten noen motydelser fra arabisk side. Den offentlige debatten viser at denne uriktige oppfatningen har mange tilhengere. Det er ingen grunn til at utenriksdepartementet skal bidra til en slik misforståelse.

7. Det er vesentlig at våre utenrikspolitiske utøvende organer fortløpende og på en god måte bidrar til folkeopplysning, bl.a. ved å fremstille Norges og andre lands internasjonale forpliktelser på en korrekt og forståelig måte. Her ligger det en betydelig veiledningsplikt på våre styrende organer. Dessverre oppfyller ikke departementet sin plikt på de to punktene som klages inn her. Det fører til en skjevhet som MIFF merker i et betydelig omfang i den offentlige debatt. I et demokrati skal det ikke være slik at et departement vegrer seg for å rette opp åpenbare feil som gjøres i departementets navn. Det burde være lett og raskt å rette opp idet MIFF har fremmet konkrete forslag til rettelse som er både korrekte og lojalt og nøytralt fremstiller de faktiske forhold uten noen slagside. MIFF krever derfor at Det Kongelige Norske Utenriksdepartement retter opp de nevnte punktene snarest mulig.

Med vennlig hilsen
ADVOKATFIRMAET RØDNER

Jan Benj. Rødner
Advokat

Kopi: Med Israel For Fred, Pb 9101, 3006 Drammen
Det Kgl. Utenriksdep.. Postboks 8114 Dep., 0032 OSLO

MIFF_210